02/11/2025

סיכום שולחן עגול בנוגע לפסק דין בבית משפט המחוזי בחיפה

מובילי השולחן העגול:

1. יו"ר ארצ"י, ד"ר אייל שפירא
2. מנכ"לית ארצ"י, סיגל משהיוף
3. ד"ר ברוך פונרובסקי – יו"ר ועדת הפסיכיאטריה בארצ"י
4. עו"ד איתן האזרחי – היועץ המשפטי של ארצ"י

השולחן העגול החל בתיאור המקרה. בנוסף, להלן מספר קביעות נוספות:

1. הפגישה עם המטופל נמשכה כ- 42 דקות. לפי פסק הדין, פרק הזמן לא מספיק לקבלת אנמנזה. פרק זמן נדרש לאורך הבדיקה - מעל שעה לפי פסק הדין.
2. הקשר עם מטופל באמצעות אמצעיים דיגיטליים: התכתבות במייל עם המטופל כאשר לפי פסק דין - טיפול עיקרי ובלעדי.
3. סוגית עירוב בני המשפחה בטיפול: דילמה בין פרטיות לבין צורך לערב בני המשפחה.
4. צעדים שארצ"י יכולה ומוכנה לנקוט:

א. במידה ויוגש ערעור לבית משפט עליון, לבקש להצטרף כידיד בית המשפט ולצרף חוות דעת מטעם ועדת הפסיכיאטריה של ארצ"י.

ב. פרסום גילוי דעת מטעם ועדת הפסיכיאטריה של ארצ"י. ככל שגילוי הדעת המקצועי יהיה חתום על ידי קבוצה גדולה של פסיכיאטריים, כך ישמש כראיה לסטנדרט רפואי במקצוע.

סוגיות שעלו בדיון:

1. מנכ"לית ארצ"י, סיגל משהיוף - ארצ"י קם בשנת 2015 מתוך ההבנה הכואבת שקיים פער משמעותי בין המערכת שכולנו רוצים לסמוך עליה, למצב בשטח. ארצ"י מגן, מחזק ומקדם את הרופאים העצמאיים באמצעות מאבק בסוגיות רגולטוריות, משפטיות וציבוריות. הארגון יזם והקים קהילה משגשגת שגדלה מיום ליום ובה יותר מ- 1000 חברים. הקהילה מורכבת מקבוצות וואטסאפ מקצועיות בתחומי המומחיות ברפואה, כמו גם קבוצות בתחום השקעות, התנדבויות ועוד. בנוסף, הארגון פועל להעמקת הידע המקצועי של חבריו בסדנאות העשרה בנושאי בינה מלאכותית, קורסים לניהול מרפאה ועוד.
2. ד"ר אליה רנזיק מעלה צורך במינוי מומחה בטעם בית המשפט בהליכים קשורים לפסיכיאטריה.

3. עו"ד איתן האזרחי השיבה כי מינוי מומחה מטעם בית המשפט עומד בקנה אחד עם פסיקה של בית המשפט העליון שממליצה על מינוי מומחה מטעם בית המשפט בתיקים של רשלנות רפואית. זאת בהחלט יכולה למצוא ביטוי בגילוי דעת מקצועי.
4. ד"ר אייל שפירא, יו"ר ארצ"י: הפסיקה אינה נוגעת לפסיכיאטריים בלבד, אלא לכל הרופאים העצמאיים והפרטיים היות והיא קובעת קביעת סטנדרטיים באופן שרירותי כגון משך מפגש טיפולי.
5. פרופ' קריינין מצטט תוצאות של מחקר שבוצע בארה"ב בשנות 90. לפי תוצאות המחקר, הזמן שלוח עד שמגיעים לאבחנה ראשונית עומד על 3 - 5 דקות ראשונות של הבדיקה. לטענתו, 42 דקות של הבדיקה הם זמן סביר ביותר.

תשובות של עו"ד האזרחי לשאלות שנשאלו על ידי משתתפים:

1. חלוקת אחראיות בין ציבורי לפרטי (בין קהילה לבין חולים) - באופן מסורתי ערכאות משפטיות התייחסו לבית חולים כאינסטנציה הגבוהה יותר עם יכולות גבוהות יותר, לשם מופנים מקרים קשים יותר. פסק הדין הנוכחי הופך את יחסי כוחות: הרופא בקהילה הופך להיות אחראי עיקרי לטיפול במטופל, גם אם המטופל פנה, נבדק או טופל בבית חולים. מדובר בקפיצת מדרגה.
2. עירוב קרובי המשפחה - סוגיה זאת גם יכולה להיות נדונה במסגרת גילוי דעת: מה המדיניות המומלצת ובאיזה תנאים קבועים מסוכנות מצדיקה פניה לבני המשפחה.
3. דווח טלפוני על אמירות אובדניות של ילד שוהה בפנימייה - עד כמה קבילה החלטה שלא להפנות למיון מתוך היכרות עם אותו ילד (בדיקות קודמות, קשר טיפולי ממושך). לפי עו"ד האזרחי, היכרות קודמת לא תהיה קבילה בבית המשפט וההחלטה אמורה להיות מבוססת על נסיבות הפניה עצמה.
4. אחריות בית חולים לעקוב אחרי הנבדק שעזב את בית החולים, בין היתר לגבי יצירת קשר עם הרופא בקהילה - על בית החולים היה צורך ליידע את הרופא בקהילה על עזיבה של החולה. פרופ' קרינין אמר כי על הרופא במיון של המוסד הרפואי הייתה חובה ליצור קשר עם רופא מהקהילה.

סיכום של ד"ר פונרובסקי:

1. ללמוד את פסק הדין ולהחליט האם לערוך חוות דעת מטעם ארצ"י.
2. במידה ויוחלט שיש מקום לכתוב חוות דעת, ישלח מכתב על ידי עו"ד האזרחי למשרד שייצג את הרופא הנתבע על כוונת ארצ"י להצטרף להליך כ"ידיד של בית המשפט" אם יוגש ערער לבית משפיט עליון.
3. אפשרות לשיתוף פעולה בין ארצ"י לאיגוד הפסיכיאטריה ואפשרות שפסיכיאטריים חברי ארצ"י יצטרפו לצוות העבודה על כתיבת נייר עמדה של האיגוד. תיעשה פנייה בשם ארצ"י

לאיגוד הפסיכיאטרי בבקשה להצטרף לצוות שכותב את נייר עמדה. במידה וטיוטת נייר עמדה כבר נכתבה, לבקש להעבירה להתייחסות ארצ״י טרם פרסומה, היות והסוגייה נוגעת לעבודתם של פסיכיאטריים עצמאיים ופרטיים.

4. להתחיל בכתיבת גילוי דעת בנוגע נקודות שהועלו בפסק הדין תות התייחסות לנקודות הבאות:
   א. משך המפגש הטיפולי בקהילה (פרטי וציבורי);
   ב. קשר עם המטופל באמצעים דיגיטליים;
   ג. תנאים לעירוב של קרובי המשפחה והפרת סודיות רפואיות;
   ד. אופן עבודה מול בית חולים ומסגרות ציבוריות, זרימת מידע וחלוקת אחראיות;
   ה. הבעת דעה בנוגע למינוי של מומחה מטעם בית המשפט בהליכים קשורים לרפואה (בפסיכיאטריה בפרט);
   ו. הבעת דעה בנוגע לקביעות שיפוטיות והסתמכותם על חוות דעת רפואיות בנושאים רפואיים, כולל קביעת יכולת שיפוט (בהתאם לחוק טיפול בחולי נפש וחוק כשרות המשפטית ואפוטרופסות).